

# Te Gek!?

## TOUR DE FRANCE

Persmap

Te gek !? van de tour -  
Tous fous du tour



Thema : jongdementie



# **Te gek!?! van de tour – Tous fous du tour 2013**

**9-16 juli 2013**

## **1. Waarom een "TOUR DE FRANCE" ?**

Drie jaar op rij organiseert VZW Te Gek!?! een eigen Tour de France om de problematiek van geestelijke gezondheid in de kijker te stellen. In 2013 is er die nieuwe versie van de Tour, met een enigszins andere thematiek, we maken kennis met enkele mensen die geconfronteerd worden met jongdementie. Daarmee wordt voor het eerst een specifiek thematiek gekozen voor onze Tour de France, namelijk een minder bekende, maar steeds meer voorkomende aandoening.

### *Het initiatief Te Gek!?!*

De doelstelling van Te Gek!?! bestaat er in om de beeldvorming rond psychisch ziek zijn positief te benaderen en vooral correcter. Uit onderzoek blijkt immers dat een kwart van alle Belgen in zijn of haar leven met ernstige psychische problemen af te rekenen heeft.

Dat is onrustwekkend veel. Het overkomt niet alleen anderen maar ook onszelf, onze kinderen, ouders, familie, vrienden, burens, kennissen... .

En toch wordt er nog steeds met mondjesmaat over gepraat.

Die schroom is het gevolg van hardnekkige vooroordelen, stigmatisering, schaamte, gebrek aan kennis.

Helaas weerhoudt ze mensen dikwijls ervan over hun problemen te praten of tijdig hulp te zoeken, met alle gevolgen van dien.

Te Gek!?! wil die drempel slopen. Het probeert psychische problemen bespreekbaar te maken en ijvert voor een positieve en correcte kijk op mensen met geestelijke gezondheidsproblemen. Te Gek!?! zet brede publiekscampagnes op die de attitude van de Vlaming tav de geestelijke gezondheidsproblematiek aanpakken, die werken aan het bestaande klimaat van schaamte en stigmatisering en die mensen informeren over waar men terecht kan voor hulp.

### *Een Tour de France*

In juli 2011 reed Te Gek!?! voor het eerst haar eigen Tour de France, dit onder de naam "Te Gek!?! van de Tour - Tous Fous du Tour". Dit initiatief werd een tweede maal georganiseerd in juli 2012.

Telkens werd een parcours van de eigenlijke 'Tour de France' gereden met een twintigtal fietsers van diverse pluimage: enkele mensen die vroeger in psychiatrisch ziekenhuis Sint-Annendael Diest verbleven, enkele mensen uit de begeleiding en enkele BV's. In 2011 waren dit Helmut Lotti, Jelle Van Riet, Guido Belcanto, Guy Swinnen, Kristien Hemmerechts en aangevuld de eerste dag door Serge Baguet, minister Jo Vandeurzen, minister Inge Vervotte. Het startschot werd telkens gegeven door minister president Kris Peeters. In 2012 waren dit Regi Penxten, Lucas Van de Eynde, Rick De Leeuw en Jelle Cleymans.

De tocht was voor alle deelnemers een heel bijzondere ervaring. De eigen grenzen verkennen, diepgaand en toch afstand nemen, maar vooral samenwerken aan een opdracht.

De ruime pers aandacht (radio, tv, geschreven pers) bracht behoorlijk wat te weeg in Vlaanderen op het vlak van sensibilisering. We kregen heel wat positieve kritiek en vooral, voor heel wat mensen was het initiatief een hart onder de riem, net doordat via een sportief evenement moeilijker bespreekbare thema's toch bespreekbaar werden.

## Een 'andere' Tour de France' in 2013

De thematiek van 2013 wordt gefocused naar het ziektebeeld 'jongdementie'.

In 2013 wordt het initiatief verder gezet en opnieuw staan er heel wat mensen klaar om mee te participeren aan het concept.

- Professor en dokter Christine Van Broeckhoven (U.Z. Antwerpen) alsook het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de Vlaamse Alzheimerliga hebben zich geëngageerd om het inhoudelijke luik te ondersteunen.

Tijdens de persvoorstelling van 25/06 spreken volgende personen:

- **Christine Van Broeckhoven**  
Christine Van Broeckhoven is Professor in de moleculaire biologie en genetica aan de Universiteit Antwerpen (UA) en staat aan de leiding van het Departement voor Moleculaire Genetica van het VIB (Vlaams Instituut voor Biotechnologie)
- **Annemie Janssens**  
Annemie Janssens is consulente bij het Regionaal Expertisecentrum Dementie Vlaams-Brabant Memo en editor van het boek 'wegwijs in dementie op jonge leeftijd'

Personen met jongdementie lijken een welhaast vergeten doelgroep te zijn. In België spreken we van 3.000 tot 12.000 mensen met dementie op jonge leeftijd, d.w.z. dementie die begint onder de 65 jaar.

De diagnose wordt vaak laat gesteld en brengt bovendien heel wat onzekerheid mee over de toekomst van deze jonge mensen en hun omgeving.

Het betekent vaak inleveren op diverse terreinen waaronder het financiële en het sociale. Heel wat van deze mensen voelen zich dan ook geïsoleerd.

Er is werk aan de winkel voor de ontwikkeling van een integraal zorgtraject jongdementie, in samenwerking met de diverse overheden, personen met dementie zelf en hun families en de diverse zorgaanbieders. Met aangepaste hulp en begeleiding en vooral met een doorbreken van het stigma rond deze aandoening kan recht gedaan worden aan de specifieke behoeftes van deze doelgroep.

- Schoon volk dat zich voor deze tour belangeloos willen inzetten zijn:
  - Het startschot wordt gegeven door **Herman Van Rompuy**, voorzitter van de Europese Raad.
  - **Minister Jo Vandeurzen, Johan Museeuw (voormalig wereldkampioen, meervoudig winnaar Ronde van Vlaanderen en Parijs-Roubaix) Meter Kristien Hemmerrechts (schrijfster) , peter Guy Swinnen (musicus, frontman van The Scabs) en Christine Van Broeckhoven (professor UZ Antwerpen)** zullen bij de start aanwezig zijn en de eerste rit meefietsen
  - **Koen Buyse**, musicus, frontman van de groep Zornik
  - **Chris Van den Abeele**, VRT-journalist, bekend o.a. van de Zevende dag, Sporza
  - **Rick De Leeuw**, Nederlandse schrijver, dichter, zanger, presentator en muziekproducent.

## 2. Mediabelangstelling

Het project kon in het verleden op heel wat belangstelling van de media rekenen en dat was ook de bedoeling. Het project Te Gek!? heeft immers een opdracht om maatschappelijke impulsen te geven bij een zo breed mogelijk publiek. Zowel TV als radio als schrijvende pers brachten verslaggeving en commentaar. We geven een aantal voorbeelden:

- Bij de start in Brussel waren telkens de belangrijkste media (televisie, radio, kranten,...) aanwezig.
- Verschillende dagbladen brachten paginagrote reportages.
- Met Sporza werd telkens een samenwerking opgezet waarbij tv-tourcommentator Michel Wuyts regelmatig het initiatief toe toelichtte en waarbij het project aan bod kwam in 'Vive le Vélo' (2011). Ook radio Tour op Radio 1 had regelmatig aandacht voor het initiatief.
- Documentairemaker Bart Van Wanzele reisde mee en maakte tweemaal een reportage over het totale opzet. Deze documentaires brachten het initiatief in beeld met een herkenbare en aangrijpende duiding van de thematiek.

### Ook in 2013 menen we te kunnen rekenen op de goede persrelaties.

- De documentaire van vorig jaar "Te Gek!? van de tour 2012" wordt heruitgezonden op Canvas op donderdag 11 juli 2013 in de late namiddag.
- Reportagemaker Bart Van Wanzele zal voor de derde maal een documentaire maken van het opzet en er werd opnieuw een samenwerking met Canvas afgesproken. De uitzending van deze nieuwe Te Gek!? van de Tour 3 vindt plaats op Canvas op zaterdag 21/09/2013, op de Werelddag Dementie.
- Rick de Leeuw is te gast in het tourprogramma 'Vive Le Vélo' op donderdag 18 juli en (na de tourrit l'Alpe d'Huez) en op vrijdag 19 juli in 'De Avondetappe'.
- Sporza (ondermeer Radio-tour, Michel Wuyts,..) zal opnieuw aandacht aan het project besteden.
- Inhoudelijke aandacht in verschillende kranten



WENDY LAUWERS Geel - 28 jaar

### "Ik schaamde me, nu niet meer"

Wendy, nog even patiënte in Sint-Amandus, koos er zelf voor om opgenomen te worden. "Eerst schaamde ik me. Nu ben ik blij dat ik het gedaan heb. En ik vind het ook belangrijk dat ik mi kan zeggen: 'Zoek als u blijft hulp als je in psychische nood zit'. En ik heb vanalles: bipolair, ADHD, borderline.... In mijn geval heb ik aan mijn familie weinig of geen steun gehad. Daarnaast heb ik het nog altijd moeilijk. Er is wel een goede vriend die me niet in de steek laat. Nee, we hebben geen relatie. Dat wil ik nog even zo houden. Het is al moeilijk genoeg."

Nu is de depressie bij Wendy bijna achter de rug. "Maar ik voel me nog wel moe." Vanaf 1 augustus, na haar Tour, krijgt Wendy een doorlopende woning in Diest. Daar kijkt ze naar uit. "Voor mij is dat een nieuwe start. De Tour komt daar nu mooi tussenin. Fietsen is mijn doel nu. Ik wil bergen overwinnen. Niet zoals ik in het leven depressies moet overwinnen."

# Leve de verwondering



Lucas Van den Eynde stoomt zich warm voor *Tous fous du Tour*, de fietskaravaan van de organisatie Te Gek?! waarvoor behalve Van den Eynde nog een hoop klinkende namen als Guy Swinnen, Kristien Hemmerechts en Jelle Cleymans lijf en leden lenen om psychische problemen bespreekbaar te maken. [www.tegek.be](http://www.tegek.be)

'Als *klein manneke* al had ik een zekere gevoeligheid voor mensen. Ik zie hen graag bezig. Hoe ze reageren, hoe ze bewegen, hoe ze kijken. Dat betekent echter ook dat ik hun lelijke kanten beter zie, en ik voel dat dat me de laatste jaren steeds meer parten speelt. Soms zie ik een man lopen en ik ruik dat daar iets verkeerd mee is. Aan zijn blik, aan zijn ritme, aan zijn schouders. Zulke voorbijgangers blijven onbewust hangen in mijn gedachten, het is dat soort mensen waar ik dan in de krant over lees of op het journaal over hoor. Het soort waarvan ik denk "Welke kant gaat het in godsnaam uit? Hoe kan ik dit ooit aan mijn twee kinderen uitleggen?" Zij geven me de moed om te blijven vechten tegen windmolens, tegen wat allemaal fout gaat op onze aardbol. Vroeger kon ik me echt kiem denken, vandaag probeer ik antwoorden te zoeken. Hoe kan het wel? Kan ik hen voorbereiden op de harde noten die ze misschien zullen moeten kraken? En hoe kan ik hen respect bijbrengen voor het ongelooflijk mooie dat ons omringt? Want naast lelijkheid is de mens in staat tot ongelooflijke schoonheid. En dan heb ik het niet enkel over literatuur of toneelstukken maar over het vernuft van kraantjeswater bijvoorbeeld, of het vliegen zonder enige vorm van motor (Van den Eynde doet aan zweefvliegen, *ndfr*). Zoiets simpels maakt al de rest de moeite waard.'

Barbara Seynaeve

FOTO: JEMMYKETS

### 3. De fiets op : de rittenschema's

#### 2011:

Gedurende 8 dagen werd gemiddeld 80 à 100 km gereden. We beklommen de col du Telegraphe en col du Galibier en kwamen uiteindelijk aan in het psychiatrisch ziekenhuis St Paul de Mausole in St Rémy de Provence, het ziekenhuis waar Vincent Van Gogh ooit werd gehospitaliseerd.

#### 2012:

Ook deze maal een stevige uitdaging. De rit verliep via Cheverny (Loirestreek) over Tarbes, van waaruit gefietst werd in de regio Luz St.- Sauveur (met beklimming van de col Luz Ardiden en de col d'Aubisque). De koninginnenrit was de beklimming van de col du Tourmalet met afdaling tot in Asté (nabij Bagnères de Bigorre). Verder werd er gefietst van Asté via Lourdes tot Argelès-Gazost.

#### 2013:

- **Vertrek op dinsdag 9 juli 2013** om 9u aan de Europese raad in Brussel. Het startschot wordt gegeven door de voorzitter van de Europese raad **Herman Van Rompuy**. Minister Jo Vandeurzen, meter Kristien Hemmerechts, peter Guy Swinnen, Prof. Christine Van Broeckhoven, Jurn Verschraegen en tal van medewerkers van het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de Vlaamse Alzheimerliga zullen deze eerste rit in Brussel mee aanvatten.
- Dezelfde dag nog wordt met wagens de doorsteek gemaakt naar Zuid-Frankrijk.
- Woensdag 10 en donderdag 11 juli volgen we enkele prachtige fietsroutes in de regio van Apt.
- Vrijdag 12 juli wordt de legendarische Mont Ventoux beklommen.
- Zaterdag 13 juli overgangsrut
- Zondag 14 juli in de morgen zal minister-president **Kris Peeters** de Te Gek!? equipe ontmoeten en wordt samen ontbeten met de renners van de wielerploeg DCM - Vacansoleil.
- Hierna trekt de ploeg naar Chambéry van waaruit op 15 juli de tweede legendarische reus l'Halpe d'Huez beklommen wordt.
- Op 16 juli terug in België



## 4. Samenwerking met het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de Vlaamse Alzheimer Liga + toelichting tienpuntenprogramma jongdementie.

Het Expertisecentrum Dementie Vlaanderen en de Vlaamse Alzheimer Liga ondersteunen dit jaar mee de Te Gek! Tour De France. Hiertoe zullen beide organisaties vlak voor de start van de eerste rit in Brussel op 9 juli, toelichting geven bij een tienpuntenprogramma jongdementie met de voornaamste wensen van mensen met jongdementie, hun omgeving en zorgverleners.

## 5. Sponsoring

Dit specifieke project was onmogelijk geweest zonder de hulp van de volgende sponsors:



## 6. Te Gek!? in een notendop

Te Gek!?, een initiatief dat eind 2004 ontstond in het Psychiatrisch Ziekenhuis Sint-Annendael te Diest, probeert in Vlaanderen psychische problemen bespreekbaar te maken en ijvert voor een positieve en correcte kijk op mensen met geestelijke gezondheidsproblemen.

Kristien Hemmerechts is meter en Guy Swinnen is peter van Te Gek!?.

Te Gek !? is inmiddels uitgegroeid tot een begrip, niet alleen in de gezondheidszorgsector maar ook op maatschappelijk vlak.

De lijst met bekende personen die reeds hun medewerking verleenden aan één of ander Te Gek !? initiatief, is even lang als indrukwekkend, met Kate Ryan, Tom Helsen, Guy Swinnen & The Scabs, minister Guy Vanhengel, De Laatste Showband, Zornik, Margriet Hermans, Laïs, Wouter Deprez, Johan Verminnen, Mauro Pawlowski, Pol Goossens, Raymond van het Groenewoud, Herman Brusselmans, Dimitri Leue, Stash, Betty Mellaerts, Milow, Kommil Foo, Frank Vanderlinden, Filip Meirhaeghe, Flip Kowlier, K's Choice, Sien Eggers, Milk Inc., Walter Debuck en Helmut Lotti en nog vele anderen.

Het project bracht reeds vijf cd's uit, zes krantendossiers,, zet muzikale en literaire tournees op in de cc's van Vlaanderen, schoolproducties, TV reportages, toert met een infomobiel langsheen de Vlaamse scholen, er werd in elke Vlaamse Provincie een Te Gek!? Karavaan opgezet in 2011, in 2012 was dit een nationale karavaan in Brussel. En reeds 2 maal werden Alpen en Pyreneeën bedwongen door de opzet van een eigen tour.

In cijfers :

- 5 CD's met in totaal 75 nieuwe Te Gek!? songs
- 5 AB- premièreconcerten die de CD's feestelijk voorstelden
- 6 dossierbijlagen bij De Standaard
- 2 muzikale tournees "Te Gek on tour" in de cultuurcentra van Vlaanderen
- 2 literaire tournees "Te Gek voor woorden" doorheen Vlaanderen
- 3 schooltournees met telkens een 30-tal voorstellingen voor de middelbare scholen
- Een Te Gek!? karavaan doorheen de 5 Vlaamse provinciehoofdsteden en een Te Gek!? Karavaan XL in Brussel
- 18 volle zalen voor het programma 'Nerveuze vrouwen' onder regie van Sien Eggers en met de medewerking van Hannelore Bedert, Roosbeef, Karlijn Sileghem en Tine Embrechts
- Te Gek!? op de pedalen: in het najaar wordt in een samenwerkingsverband met 'Op de Pedalen' van de Universiteiten van Leuven en Maastricht een sponsortocht georganiseerd voor psychoseonderzoek en beeldvorming: over 25 km, 45 of 100 km ([www.tegekopdepedalen.eu](http://www.tegekopdepedalen.eu)). Tevens trekt een grote muziektheaterproductie "De diepte van het dal" met Dimitri Leue en Warre Borgmans langsheen cultuurcentra met 45 voorstellingen.

Voor meer info: surf naar [www.tegek.be](http://www.tegek.be)

Te Gek!? is sinds 2011 ondergebracht in een aparte vzw, en werkt tevens in de Associatie Beeldvorming Geestelijke Gezondheid met de VVGG in opdracht van de Vlaamse Overheid.



## 7. De initiatiefnemer voorgesteld

Sint-Annendael Grauwzusters vzw, met maatschappelijke zetel te Diest, is een multicampus organisatie actief in de gezondheidszorgsector. De vzw exploiteert momenteel 4 zorginstellingen – een psychiatrisch ziekenhuis, een initiatief beschut wonen en 2 woonzorgcentra – elk met hun eigen specifiek intra- en extramuraal zorgaanbod en daarnaast nog tal van andere (zorg)initiatieven.

Jaarlijks genieten meer dan 1.000 verschillende cliënten van de inzet en kunde van een enthousiast team van bijna 450 personeelsleden en geneesheren. Zij waarborgen een gespecialiseerd en efficiënt zorgaanbod voor een provinciegrensoverschrijdende zorgregio van ruim 400.000 inwoners.

Sint-Annendael Grauwzusters wenst zich als regionaal zorgaanbieder te profileren op het vlak van geestelijke gezondheidszorg en ouderenzorg. Er wordt onverminderd verder gewerkt aan de verbetering van het zorgaanbod, en dit zowel op kwantitatief als kwalitatief vlak. Op elk echelon wordt een duurzame samenwerking nagestreefd met de externe omgeving, middels netwerking, participaties in zorgcircuits en duurzame samenwerkingsverbanden.

Voor meer info: surf naar [www.sad.be](http://www.sad.be)

## Contactgegevens:

Verantwoordelijke uitgever : Chris Muys, Algemeen Directeur



**Sint-ANNENDAEL**

GRAUWZUSTERS

VZW Sint-Annendael Grauwzusters  
Vestenstraat 1  
3290 Diest  
tel.: 013 38 05 11  
fax: 013 38 09 90  
e-mail: info@sad.be  
webstek: www.sad.be



**Sint-ANNENDAEL**

psychiatrich ziekenhuis

Psychiatrich ziekenhuis  
Sint-Annendael  
Vestenstraat 1  
3290 Diest  
tel.: 013 38 05 11  
fax: 013 38 09 90  
e-mail: info@sad.be  
webstek: www.sad.be



**Sint-AUGUSTINUS**

woon- en zorgcentrum

Woonzorgcentrum  
Huize Sint-Augustinus  
Fabiolalaan z/n  
3290 Diest  
tel.: 013 35 50 00  
fax: 013 35 51 00  
e-mail: sint.augustinus@sad.be  
webstek: www.sad.be



**STER DER ZEE**

woon- en zorgcentrum

Woonzorgcentrum  
OLV Ster der Zee  
Rozenstraat 17  
3270 Scherpenheuvel  
tel.: 013 78 09 90  
fax: 013 32 38 34  
e-mail: ster.der.zee@sad.be  
webstek: www.sad.be



**De Linde**

initiatief beschut wonen

Initiatief Beschut Wonen  
De Linde  
Begijnenstraat 8  
3290 Diest  
tel.: 013 32 28 50  
fax: 013 32 28 40  
e-mail: de.linde@sad.be  
webstek: www.sad.be



Te Gek !?  
Vestenstraat 1, 3290 Diest  
tel.: 013/38.05.49 – 0494/84.31.54  
fax: 013/38.09.90  
e-mail: marc.hellinckx@sad.be  
webstek: www.tegek.be  
Coördinator Te Gek !?: Marc Hellinckx